

bus-51
(2e)

POLDERDISTRICT RIJN EN IJSSEL

**Projectnota/MER
Verbetering Rijnbandijk
dijkvak Kandia - Loo - Schans**

Samenvatting

POLDERDISTRICT RIJN EN IJSSEL

Projectnota/MER Verbetering Rijnbandijk dijkvak Kandia - Loo - Schans

Samenvatting

25 januari 1996

Rapportnummer: 673/CE96/1047/11784

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Probleem- en doelstelling	5
3	Genomen en te nemen besluiten	7
4	Voorgenomen activiteit en alternatieven	8
5	Huidige situatie en autonome ontwikkeling	12
6	Effecten	14
7	Vergelijking van alternatieven	16
8	Leemten in kennis en informatie en evaluatieprogramma	17

1 Inleiding

Het dijkvak Kandia-Loo-Schans maakt deel uit van de waterkering langs de rechteroever van de Nederrijn in het gedeelte tussen de splitsingen Rijn-Waal en Rijn-IJssel. Het betreft het deel van de Rijnbanddijk in het landelijk gebied tussen Kandia en Schans met een lengte van circa 3,8 kilometer. Op kaart 1.1 is het dijkvak aangegeven.

Bovenstrooms sluit het dijkvak aan op de Kandiadijk en benedenstrooms op de Pleijdijk. Beide aangrenzende dijken voldoen reeds aan de gestelde veiligheidsnormen. De dijk in het dijkvak Kandia-Loo-Schans voldoet niet aan de huidige veiligheidseisen en dient derhalve te worden verbeterd.

Sinds 1 september 1994 is bij dijkverbeteringsprojecten het uitvoeren van een milieu-effectrapportage (m.e.r.) verplicht gesteld. Dit houdt in dat voor de verbetering van het dijkvak naast een dijkverbeteringsplan een milieu-effectrapport (MER) moet worden opgesteld. Met de Projectnota/MER wordt een integrale aanpak beoogd: naast milieu-aspecten worden ook aspecten als dijkontwerp, geotechniek en beheer behandeld. De Projectnota/MER dient ter ondersteuning van de besluitvorming met betrekking tot dijkverbeteringsplan door het bevoegd gezag in het kader van de Wet op de Waterkering.

Het Polderdistrict Rijn en IJssel stelt het dijkverbeteringsplan op en is daardoor de initiatiefnemer voor de m.e.r.-procedure. Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn het bevoegd gezag bij de goedkeuring van dijkverbeteringsplannen in Gelderland.

De Projectnota/MER verbetering dijkvak Kandia-Loo-Schans is in nauw overleg met de voor dit project ingestelde adviesgroep opgesteld. Deze adviesgroep bestaat uit bewoners, vertegenwoordigers van belangengroeperingen en overheidsinstanties.

MER-dijkverbetering Kandia-Loo-Schans

Kaart 1.1: Deelsecties en Toponiemen

Schaal: 0 200 400 m.

Noord:

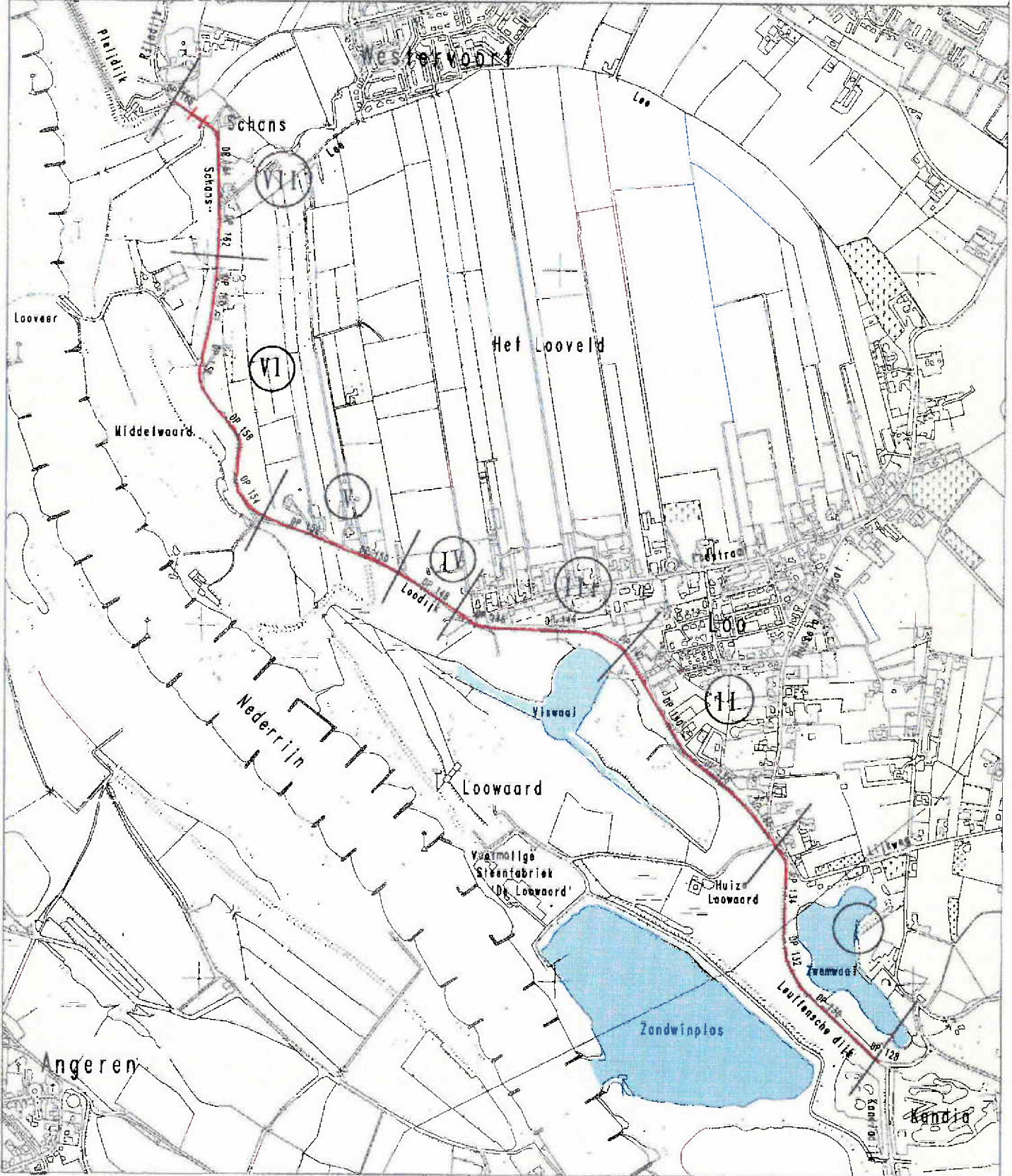

Opdrachtgever: Patroonwijk Rijn en IJssel

datum: September 1995 project: 780-023

LEGENDA:

- dijkvak Kandia-Loo-Schans
- voormalig defensiekunstwerk
- deelsectie aanduiding dijkrace
- scheiding deelsecties
- DP 132 : dijkpaalnummer

2 Probleem- en doelstelling

Probleemstelling

In de Projectnota/MER zijn dijktechnische aspecten, waaronder een analyse van de faalmechanismen, beschreven. Op basis van deze analyse zijn de dijktechnische tekortkomingen beschreven en is de probleemstelling geformuleerd.

Het dijkvak Kandia-Loo-Schans (behalve de Leuffensche dijk) is bij maatgevende hoogwaterstanden niet stabiel genoeg om te kunnen voldoen aan de veiligheidseisen. Delen van het buitentalud zijn erosiegevoelig. Plaatselijk is er een tekort aan kwelweglengte. De wegbermen op de dijk zijn uit oogpunt van verkeersveiligheid en ten behoeve van de wegconstructie plaatselijk te smal.

Gelet op de karakteristieke waarden en functies van de dijk en haar omgeving zijn bij de dijkverbetering landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden en het belang van de aanwonenden, grondgebruikers, verkeer, recreatie en nutsvoorzieningen (kabels en leidingen) in het geding. Tevens dient aandacht te worden besteed aan de afstemming met de geplande natuurontwikkeling in de nabijgelegen Loowaard.

Visie op de dijkverbetering

De visie geeft op hoofdlijnen een idee over de gewenste oplossingsrichting voor de dijkverbetering. Hierbij dienen de eisen vanuit dijktechniek als uitgangspunt. De milieu-aspecten landschap, natuur, cultuurhistorie, bodem en water, woon- en leefmilieu en de overige aspecten stellen randvoorwaarden en wensen bij de ontwikkeling en selectie van varianten en alternatieven.

De visie is er op gericht om de karakteristieke waarden en functies van het dijkvak Kandia-Loo-Schans te behouden en te versterken. Gelet hierop is in de Projectnota/MER de volgende prioriteitsstelling gehanteerd:

1. Het zoveel mogelijk sparen van de woonbebouwing.
2. Behoud en ontwikkeling van de stroomdalflora; ten minste van het buitentalud.
3. Behoud en herstel van geomorfologisch waardevolle structuren (strangen, kolken, huisterpen, koppeling met buitendijkse natuurontwikkeling).
4. Behoud van rechtstanden en bochten van het dijktracé en behoud van de ruimtelijke scheiding tussen de dijk en de woonbebouwing.
5. Behoud van de visuele relaties tussen de dijk en de omgeving.

Deelsecties en knelpunten

In de startnotitie is op basis van de eigenschappen van het dijkvak een indeling in zeven min of meer homogene stukken (deelsecties) gegeven (zie kaart 1), waarvoor varianten kunnen worden uitgewerkt.

- I**   **Leuffensche Dijk.** Groene dijk met binnendijks een kolk (de Zwemwaai) en buitendijks een zandwinplas (Dp¹ 128-135);
- II**   **Loo.** Verharde dijk met binnendijks de bebouwing van Loo en buitendijks een open uiterwaard met strang(resten) (Dp 135-142);
- III**   **Viswaai.** Binnendijks tuinbouwkassen en bebouwing, buitendijks een open uiterwaard met kolk en strang (Dp 142-147);
- IV**   **Looveld.** Binnen- en buitendijks open gebied (Dp 147-149);
- V**   **Middelwaard.** Binnendijks verspreide bebouwing, buitendijks een open uiterwaard (Dp 149-153);
- VI**   **Looveerweg.** Binnendijks drie huizen, buitendijks open uiterwaard met afrit naar Looveer en ensemble van gebouwen (Dp 153-161);
- VII**   **Schans.** Gedeelte met binnendijks bebouwing zeer dicht langs de dijk, buitendijks open uiterwaard (Dp 161-166).

De volgende zaken kunnen worden beschouwd als (potentiële) knelpunten:

- bebouwing die dicht tegen de dijk staat. Hierdoor is in deelsecties II, III, V, VI en VII de ruimte voor binnendijkse maatregelen beperkt;
- tuinbouwactiviteit dichtbij de dijk (deelsectie III);
- waardevolle buitentaluds langs Loo en tussen de afslag naar de Middelwaard en de Looveerweg (deelsecties II, III en VI);
- het voormalige defensiekunstwerk (inlaatsluis in deelsectie VII).

Bij de dijkverbetering zal (naast de genoemde knelpunten) aandacht worden besteed aan:

- de relatie met de buitendijkse natuurontwikkelingsplannen;
- behoud van voldoende kwelweglengte bij natuurontwikkeling in de uiterwaard (ter voorkoming van piping);
- hoge druk gasleidingen in deelsectie IV en overige nutsvoorzieningen;
- de aansluitingen op de aangrenzende dijken (deelsecties I en VII);
- dijkonderhoud en -beheer.

Doelstelling

Conform de richtlijnen voor dit MER is het doel van de voorgenomen activiteit gericht op:

het zodanig verbeteren van dijkvak Kandia-Loo-Schans dat wordt voldaan aan de voor deze waterkering geldende veiligheidseisen.

Hierbij dienen de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden zo veel mogelijk te worden ontzien en waar mogelijk te worden versterkt.

Met de bestaande bebouwing, de belangen van de bewoners in het plangebied en de verkeersfunctie van de dijk dient zo veel mogelijk rekening te worden gehouden.

---

¹ De hectometrering langs het dijkvak is aangegeven met dijkpalen (Dp).

3 Genomen en te nemen besluiten

Voorgeschiedenis

In 1992 is door het Polderdistrict Rijn en IJssel een concept globaal plan opgesteld voor de dijkverbetering van het dijkvak Kandia-Loo-Schans. Als gevolg van de instelling van de Commissie-Boertien is de planvorming aangehouden. Het advies van de Commissie-Boertien hield ondermeer in dat dijkverbeteringsplannen m.e.r.-plichtig zouden moeten zijn en dat LNC-waarden beter aan bod dienen te komen, mede door uitgekend te ontwerpen.

Genomen besluiten

Hierna zijn de meest relevante besluiten en plannen beschreven, die een vrij directe invloed hebben op de dijkverbetering.

Het *Gelders rivierdijkenplan (GRIP)* richt zich op een integrale benadering van dijkverbetering en beheer waarin alle relevante aspecten in samenhang moeten worden bekeken, zoals de technische mogelijkheden en de LNC-aspecten. Het beleid is gericht op het sparen danwel het herstellen of compenseren van aanwezige waarden.

In de *Ontwikkelingsvisie Gelderse Poort* wordt voor de Loowaard "begeleide natuur" voorgestaan. Dit houdt in dat het natuurontwikkelingsproces wordt bijgestuurd door het uitzetten van grote grazers om het volledig dichtgroeien tegen te gaan. In de Loowaard is tevens een zoekruimte aangegeven voor natuurgerichte kleiwinning en is een locatie voor zandwinning aangegeven. Door het verwijderen van kades zal op termijn het streefbeeld "vrij overstroombare uiterwaard" kunnen ontstaan. Over de Leuffensche dijk wordt een fietsroute voorgestaan, over de Loodijk naar het Looveer een auto-ontsluiting en vanaf het Looveer naar Westervoort wordt opnieuw een fietsroute aangegeven.

In het *ontgrondings- en inrichtingsplan* waarvoor in 1994 vergunning is verleend door de provincie Gelderland is voorgesteld om reliëfvolgend te ontkleien, waarbij oude geulpatronen worden blootgelegd en oobossen kunnen ontstaan.

Langs de gemeentegrens Duiven-Westervoort zal in het kader van de *Herinrichting Duiven-Westervoort* een fietspad worden aangelegd. Voorts wordt langs de restanten van fort Geldersoort bij Schans beplanting aangebracht en een voetpad aangelegd, welke eveneens zal aansluiten op de dijk.

In de *bestemmingsplannen* van Duiven, Westervoort en Huissen heeft de uiterwaard de dubbelbestemming waterstaatsdoeleinden en agrarisch gebied met bijzondere landschappelijke waarden. De watergang langs de restanten van fort Geldersoort bij Schans is aangewezen als monument in het kader van de Monumentenwet. Momenteel heeft in het bestemmingsplan van Duiven alleen het huidige dijklichaam de bestemming waterkering. De gemeente Westervoort heeft aan het kleidepot bij Schans een wijzigingsbevoegdheid "waterkering" toegekend.

